

Stiftungen als Motor von Zivilgesellschaften?

Nach den Revolutionen von 1989 und in den darauf folgenden Transformationsjahren wurde der Wiederaufbau der Zivilgesellschaft zu einer wichtigen Prämisse. Stiftungen galten und gelten hierbei als wertvolle AkteureInnen und KooperationspartnerInnen, die über die rein finanzielle Förderung hinaus als Ideenschmiedinnen für eine demokratische Zivilgesellschaft beitragen. In der Elbe-Labe Region haben sich einige Stiftungen etabliert, deren besonderes Ziel grenzüberschreitende Kooperationen und ein verstärkter Austausch in der Euroregion ist. In der geplanten Veranstaltung wollen wir ExpertInnen aus dieser Stiftungsarbeit zusammenbringen. Es sollen die zukünftigen Herausforderungen und Chancen der Stiftungsarbeit in der Region diskutiert werden. Wie und unter welchen Bedingungen gestaltet sich die Arbeit der Stiftungen in den jeweiligen Ländern? Was »bringen« diese Stiftungen den BürgerInnen? Wie kann die Stiftungsarbeit in und für die Region grenzüberschreitend ausgeweitet und gestärkt werden?

Unsere ReferentInnen: **Peter Baumann**, Brücke/Most-Stiftung; **Tomáš Krejčí**, Bürgerstiftung der Euroregion Labe; **Katarína Minárová**, Verband der Bürgerstiftungen der Slowakei (angefragt); **Winfried Ripp**, Bürgerstiftung Dresden

Das Fachgespräch findet im Rahmen der Tagung »Selbstbestimmte Gesellschaft im Wandel« der Brücke/Most Stiftung statt. www.bruecke-most-stiftung.de
Alle Beiträge werden ins Deutsche und Tschechische übersetzt. Wir bieten einen kostenlosen Shuttle-Bus von Ústí n.L. nach Dresden und zurück.

Um Anmeldung wird bis zum 1. November gebeten:
info@weiterdenken.de / +49-351-4943411

Nadace jako motor občanské společnosti?

Obnova občanských společností byla jedním z hlavních témat po revolucích roku 1989 a v následných letech transformace. Jedním z důležitých aktérů v tomto procesu byly a jsou nadace, které jsou nejen poskytovatelem finanční podpory, ale i subjekty, které se aktivně podílejí na utváření občanské společnosti. V euroregionu Elbe/Labe se etablovalo několik nadací, které se speciálně také zaměřují na rozvoj přeshraniční spolupráce a intenzivní výměnu v euroregionu. Cílem akce je setkání expertů z praktické nadační činnosti, aby společně diskutovali o budoucích výzvách a šancích nadační práce v regionu. Jak a za jakých podmínek fungují nadace v dané zemi? Co »přinášejí« nadace občanům? Umožňují přeshraniční spolupráce využít synergických efektů? Jak lze dále rozvíjet nadační práci v a pro region?

Referenti: **Peter Baumann**, Nadace Brücke/Most; **Tomáš Krejčí**, Komunitní nadace Euroregionu Labe; **Katarína Minárová**, koordinátorka Asociace komunitních nadací Slovenska (oslovena); **Winfried Ripp**, Komunitní nadace Drážďany
Odborné sympozium se koná v rámci zasedání »Samosprávná společnost v proměně«, které pořádá Brücke/Most Stiftung. www.bruecke-most-stiftung.de
Všechny příspěvky budou tlumočeny do češtiny a němčiny. Bude poskytnut bezplatná přeprava minibusem z Drážďan do Ústí n.L. zpět.

Prosíme o zaslání přihlášek na tuto akci do 1. listopadu 2010 na:
info@weiterdenken.de / +49-351-4943411 nebo
info@collegiumbohemicum.cz / +420-475-282640

Fachgespräch/ Odborné sympozium;
Dienstag/ úterý · 09.11. 2010 · 09:00 bis / až 12:30;
Brücke/Most Stiftung Dresden, Reinhold-Becker-Straße 5/
Nadace Brücke/Most Drážďany, Reinhold-Becker-Straße 5

Einmischen erwünscht!

Bürgerschaftliche Partizipation in der Euroregion Elbe/Labe

Die aktive Beteiligung von BürgerInnen in ihrem direkten Lebensumfeld ist die Basis für eine demokratische und vitale Zivilgesellschaft. Mit einer gemeinsamen Reihe wollen Weiterdenken- Heinrich Böll Stiftung Sachsen und das Collegium Bohemicum daher aktuelle Modelle bürgerschaftlicher Teilhabe mit dem Fokus auf die Euroregion Elbe/Labe diskutieren.

Das Grenzgebiet ist durch seine eng verwobenen kulturellen und politischen Beziehungen ein besonders spannender gesellschaftlicher Raum. Die zivilgesellschaftlichen Strukturen sind auf beiden Seiten der Euroregion in den letzten 20 Jahren beständig gewachsen. Sie müssen sich aber immer neuen grenzüberschreitenden Herausforderungen stellen, die das Engagement der BürgerInnen fordern. Diese Partizipation an der »kleinen« Demokratie auf kommunaler Ebene kann sehr unterschiedliche Formen annehmen.

So wollen wir in unseren Veranstaltungen mit deutschen und tschechischen BürgerInnen gemeinsam das Thema »rechte Hasskriminalität« in der Region diskutieren, Modelle partizipativer Haushalte vorstellen, junge UmweltschützerInnen über das Web 2.0 vernetzen und die Rolle von Stiftungen als Motoren der Zivilgesellschaft debattieren. Wir freuen uns über Ihre Teilnahme, denn: Je mehr BürgerInnen und Bürger bereit sind, sich einzumischen und Mitverantwortung zu übernehmen, um so näher kommen wir dem Ideal integrativer, kreativer und zukunftsfähiger Städte und Gemeinden.

Mehr Details/ další detaily

www.weiterdenken.de · www.collegiumbohemicum.cz

Klást otázky je povoleno!

Občanská angažovanost v Euroregionu Elbe/Labe

Aktivní podíl občanů na utváření bezprostředního okolí je základem demokratické a živoucí občanské společnosti. Sdružení Weiterdenken (Heinrich Böll Stiftung Sachsen) a Collegium Bohemicum proto společně pořádají diskusní řadu zaměřující se na aktuální modely participace občanů v Euroregionu Elbe/Labe. Pohraničí představuje v důsledku kulturního a politického vývoje velice zajímavý společenský fenomén. Na obou stranách Euroregionu se také za posledních 20 let etablovaly struktury občanské společnosti, pro které přeshraniční spolupráce v oblasti angažovanosti občanů přináší stále nové výzvy. Participace na demokracii »v malém«, tj. na komunální úrovni, může mít současně nejrůznější podoby.

V rámci našich akcí chceme s českými a německými účastníky prodiskutovat téma »pravicových zločinů z nenávisli« v regionu, představit modely participativních rozpočtů, propojit mladé ochránáře pomocí webu 2.0 a debatovat o roli nadací pro rozvoj občanské společnosti. Těšíme se na Vaši účast, neboť čím více občanů bude ochotno se ptát a nést odpovědnost, o to víc se přiblížíme ideálu integrativních, kreativních a udržitelných obcí a měst.

Die Veranstaltungsreihe wird gefördert durch den Kleinprojektfonds Ziel 3 in der Euroregion Elbe/Labe; diskusní řada je finančně podpořena Fondem malých projektů Cíle 3 Euroregionu Elbe/Labe:

 Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft / Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

Einmischen erwünscht!

Bürgerschaftliche Partizipation
in der Euroregion Elbe/Labe

Klást otázky je povoleno!

Občanská angažovanost
v Euroregionu Elbe/Labe

Oktober/ říjen - November/ listopad 2010

Dresden

Ústí nad Labem

 collegium bohemicum
Ústí nad Labem

 weiterdenken
HEINRICH BÖLL STIFTUNG SACHSEN
www.weiterdenken.de

BürgerInnenhaushalte - neue Formen der demokratischen Mitbestimmung in der Kommune

Demokratie lebt vom Mitmachen, gerade auf kommunaler und lokaler Ebene. Viele BürgerInnen fühlen sich jedoch machtlos und aus den zentralen Entscheidungsprozessen ausgeschlossen. Ein Mittel gerade an der zentralen Stelle »Finanzen« mehr Beteiligung der BürgerInnen zu erreichen, sind die partizipativen Haushalte oder »BürgerInnenhaushalte«. So lässt beispielsweise eine Stadt ihre BürgerInnen darüber entscheiden, wie Teile der frei verwendbaren Haushaltsmittel eingesetzt werden sollen. Die Teilnehmenden können sich im Seminar allgemein über Konzepte partizipativer Haushalte und die konkrete praktische Umsetzung an verschiedenen Beispielen informieren. Ziel ist es, deutsche und tschechische kommunale EntscheidungsträgerInnen und Interessierte zu vernetzen und Impulse für die Einführung bzw. Weiterentwicklung dieser Beteiligungsprojekte zu geben.

Unsere Referenten: **Dr. Marco Schrul**, Geschäftsführer der Heinrich-Böll-Stiftung Thüringen und Mitbegründer des Bürgerhaushaltes in Jena
Dr. Oliver Märker, Bonn, Redakteur der Plattform www.buergerhaushalte.de. im Auftrag der Bundeszentrale für Politische Bildung und Servicestelle Kommune in der Einen Welt. Er berät unter anderem Politik, Verwaltungen und Nichtregierungsorganisationen bei der Konzeption elektronisch unterstützter Beteiligungsangebote.

Alle Beiträge werden ins Deutsche und Tschechische übersetzt.
Wir bieten einen kostenlosen Shuttle-Bus von Ústí n.L. nach Dresden und zurück.
Eine Anmeldung zur Veranstaltung ist bis zum 6. Oktober 2010 erforderlich:
info@weiterdenken.de / +49-351-4943411

Občanské rozpočty – nové formy demokratické angažovanosti v obcích

Demokracie žije angažovaností, především pak na komunální a lokální úrovni. Mnoho občanů má však pocit bezmocnosti a že se nemohou podílet na hlavních rozhodovacích procesech. Mají dojem, že v komunikaci se (samo)správnými orgány nebo s parlamentem něco nefunguje. Jednou z možností, jak dosáhnout větší participace občanů v jedné z centrálních otázek, tj. fiannci, je model participativních rozpočtů nebo také občanských rozpočtů. V rámci tohoto modelu mohou např. občané spolupřihlasovat o tom, na co budou využity nemandatorní rozpočtové prostředky obce. Účastníci semináře se dozvědí nejen obecné informace o konceptu participativních rozpočtů, ale budou představeny i různé příklady realizace v praxi. Cílem je navázat kontakt mezi českými a německými kompetentními osobami a zájemci a dát impuls k využití, resp. rozvinutí těchto participativních projektů.

Referenti: **Dr. Marco Schrul**, ředitel Nadace Heinricha Bölla Durynsko a radní města Jena; znalec a aktivní realizátor participativního rozpočtu města Jena.
Dr. Oliver Märker, Bonn, redaktor platformy www.buergerhaushalte.de; radí mj. politikům, samosprávám a neziskovému sektoru při koncipování a realizaci elektronických participačních nabídek.

Všechny příspěvky budou tlumočeny do češtiny a němčiny. Bude poskytnuta bezplatná přeprava minibusem z Ústí n.L. do Drážďan a zpět.
Prosíme o zaslání přihlášek na tuto akci do 6. října 2010 na:
info@weiterdenken.de / +49-351-4943411 nebo
info@collegiumbohemicum.cz / +420-475-282640

Seminar/ Seminář; Mittwoch/ středa · 13.10. 2010 · 17 - 20 Uhr
Umweltzentrum Dresden, Schützengasse 18/
Centrum životního prostředí Drážďany, Schützengasse 18

Rechte Hasskriminalität und die Folgen - Initiativen gegen rechtsextreme Strukturen in der Elbe/Labe Euroregion

Rechtsextreme und völkisch-nationalistische Bewegungen gibt es beidseits der deutsch-tschechischen Grenze, die sich zunehmend auch vernetzen. Rechte Hassgewalt ist ein akutes Problem in der Region und fordert kontinuierlich ihre Opfer. Um diese Strukturen aufzubrechen und einen wirksamen Opferschutz zu gewährleisten, müssen gemeinsame, grenzüberschreitende Kooperationen geknüpft werden. Die Veranstaltung wird in zwei Vorträgen über Strukturen der deutschen und tschechischen rechten Szenen informieren sowie Beispiele für wirksame politische und zivilgesellschaftliche Gegenmaßnahmen diskutieren.

Unsere ReferentInnen:
Danilo Starosta, Jugendhilfecoach im Kulturbüro Sachsen
Klára Kalibová, Juristin und Leiterin der ersten Beratungsstelle für Opfer rechter Gewalt in Tschechien. Sie ist außerdem Mitautorin der Publikationen »Gefährliche Liebschaften - Rechtsextremismus im kleinen Grenzverkehr« und »Hate Crimes - Vergessene Opfer«
Alle Beiträge werden ins Deutsche und Tschechische übersetzt. Wir bieten einen kostenlosen Shuttle-Bus von Dresden nach Ústí n.L. und zurück.
Details: info@weiterdenken.de / +49-351-4943411

Hinweis: Ausgeschlossen von der Veranstaltung sind Personen, die rechtsextremen Organisationen angehören, der rechtsextremen Szene zuzuordnen sind oder bereits in der Vergangenheit durch rassistische, nationalistische, antisemitische oder sonstige Menschen verachtende Äußerungen in Erscheinung getreten sind.

Pravicové zločiny z nenávisťi a jejich dopady - iniciativy proti pravicově extremistickým strukturám v Euroregionu Elbe/Labe

Pravicově extremistická a národně-nacionalistická hnutí se nacházejí na obou stranách hranice a také stále více spolupracují. Pravicově násilí z nenávisťi představuje v regionu akutní problém, který má i své konkrétní oběti. V zájmu rozložení těchto struktur a v zájmu účinné ochrany obětí je potřeba společně přeshraničně spolupracovat. Během diskuzního večera zazní dvě přednášky představující struktury české a německé pravicové scény a budou diskutovány příklady účinných politických a občanských protiopatření.

Referenti: **Danilo Starosta**, pracovník s mládeží, Kulturbüro Sachsen
Klára Kalibová, právnička a vedoucí první poradny obětí pravicového násilí v České republice. Je také spoluautorkou publikací »Nebezpečné známosti. Pravicový extremismus v malém příhraničním styku« a »Hate Crimes - Vergessene Opfer«.

Všechny příspěvky budou tlumočeny do češtiny a němčiny. Bude poskytnuta bezplatná přeprava minibusem z Drážďan do Ústí n.L. zpět.
Více informací na: info@weiterdenken.de / +49-351-4943411 nebo
info@collegiumbohemicum.cz / +420-475-282640

Upozornění: Z účasti na akci jsou vyloučeni příslušníci pravicově extremistických organizací, příznivci pravicově extremistické scény nebo osoby, které se již v minulosti vyznačovali rasistickými, nacionalistickými, antisemitickými nebo jinými dehonestujícími projevy. Organizátoři si vyhražují právo využít domovního práva a nevpuštít takové osoby na akci nebo je z akce vyloučit.

Diskussion/ Diskuze · Dienstag/ úterý · 19.10. 2010 · 19:30
Nordböhmisches wiss. Bibliothek Ústí n. L., W. Churchilla 3/
Severočeská vědecká knihovna Ústí n. L., W. Churchilla 3

Green Connections - Web 2.0 und Umweltschutz

In der Euroregion Elbe/Labe teilen sich Deutschland und Tschechien gemeinsame Naturräume und Ökosysteme und damit auch alle Probleme, die durch Umweltverschmutzungen und Naturverbrauch entstehen. Es gibt aber zahlreiche regionale Umweltinitiativen, die eine große thematische Bandbreite aufweisen und auch grenzübergreifende Projekte durchführen. Neben der praktischen Arbeit in der Natur bietet aber der virtuelle Raum des Web 2.0 viele neue Möglichkeiten, diese Umweltschutzarbeit in der Euroregion zu vernetzen und zu stärken. Facebook, Twitter, Etherpads...- die grünen Bewegungen finden hier ganz neue Wege, um effektiv zusammenzuarbeiten, zu diskutieren, neue MitstreiterInnen zu gewinnen oder schnell Aufmerksamkeit für ein Thema zu finden. Der Workshop bietet die Möglichkeit, sich über die vielfältigen Plattformen und Tools zu informieren und konkrete Beispiele für den Umweltschutz 2.0 kennenzulernen. Auf einen fachlichen Input folgen dann Arbeitsgruppen, in denen die Teilnehmenden die vorgestellten Möglichkeiten an konkreten eigenen Ideen und Projekten ausprobieren können. Angesprochen sind vor allem junge AktivistInnen und in der Jugendarbeit Engagierte aus lokalen Umweltinitiativen.

Unsere Referenten: **Jan Keilhauer**, Medienpädagoge und -wissenschaftler
Michael Braun, Projektmanager und Experte für Social Media

Alle Beiträge werden ins Deutsche und Tschechische übersetzt.
Wir bieten einen kostenlosen Shuttle-Bus von Dresden nach Ústí n.L. und zurück. **Um Anmeldung wird bis zum 18. Oktober gebeten:** info@weiterdenken.de / +49-351-4943411

Green Connections- Web 2.0 a ochrana životního prostředí

Česká republika a Německo sdílejí na území Euroregionu Elbe/Labe společnou přírodu a ekosystémy, čímž je dáno, že společně také sdílejí problémy spojené se znečištěním životního prostředí nebo spotřebováváním přírodních zdrojů. Existuje však také mnoho ekologických iniciativ, které realizují přeshraniční projekty v široké paletě témat.

Nové možnosti, jak zlepšit a prohloubit spolupráci v oblasti životního prostředí v euroregionu nenabízí jen praktická práce v přírodě, ale také virtuální svět Web 2.0. Sociální sítě jako Facebook, Twitter, Etherpads ... nabízejí ekologickému hnutí zcela nové cesty, jak efektivně spolupracovat, diskutovat, jak získávat další příznivce nebo jak rychle zaměřit pozornost na nějaké téma. Workshop umožní účastníkům získat informace k různým informačním a sociálním platformám a nástrojům. Budou představeny také konkrétní příklady ekologie 2.0. Po úvodní odborné přednášce budou sestaveny pracovní skupiny, jejichž členové si budou moci prakticky vyzkoušet představené možnosti, nápady a projekty. Workshop je určen především mladým aktivistům a pracovníkům s mládeží z lokálních ekologických iniciativ.

Referenti: **Jan Keilhauer**, mediální pedagog a vědec
Michael Braun, projektový manager a expert na Social Media

Všechny příspěvky budou tlumočeny do češtiny a němčiny. Bude poskytnuta bezplatná přeprava minibusem z Drážďan do Ústí n.L. zpět. **Prosíme o zaslání přihlášek na tuto akci do 18. října 2010 na:** info@weiterdenken.de / +49-351-4943411 nebo
info@collegiumbohemicum.cz / +420-475-282640

Workshop
Samstag/ sobota · 23.10. 2010 · 13:00 - 18:00
Collegium Bohemicum Ústí n. L.; Brněnská 2